

Sygn. akt V CZ 48/12

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Gminy S.

przeciwko W. H.

o eksmisję,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 października 2012 r.,

zażalenia pozwanego na zawarte w punkcie I postanowienia Sądu Okręgowego

z dnia 10 stycznia 2012 r., orzeczenie

o odrzuceniu zażalenia pozwanego na postanowienie o odrzuceniu skargi

kasacyjnej

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 10 stycznia 2012 r. Sąd Okręgowy odrzucił zażalenie pozwanego na postanowienie tego Sądu z dnia 14 grudnia 2011 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej pozwanego.

Sąd powołał się na art. 112 ust. 3 u.k.s.c. w brzmieniu obowiązującym po wejściu w życie ustawy nowelizacyjnej z dnia 17 grudnia 2009 r. (jedn. tekst: Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 595) i stwierdził, że pełnomocnik powoda, który wraz z zażaleniem złożył wniosek o zwolnienie od opłat od zażalenia, powinien uiścić stosowną opłatę od zażalenia w terminie tygodniowym od doręczenia mu postanowienia Sądu z dnia 22 grudnia 2011 r. oddalającego wniosek o zwolnienie od opłaty, co nastąpiło w dniu 2 stycznia 2012 r. Od tego dnia biegł tygodniowy termin do uiszczenia opłaty od zażalenia i pełnomocnik pozwanego uiścił w ustawowym terminie - w dniu 4 stycznia 2012 r. - opłatę w kwocie 30 zł. Nie jest to jednak opłata właściwa, gdyż zgodnie z art. 27 pkt 11 w zw. z art. 18 i art. 19 ust. 3 pkt 2 u.k.s.c, opłata od zażalenia w sprawie o opróżnienie lokalu mieszkalnego wynosi 40 zł. Nie uiszczenie w terminie stosownej opłaty od zażalenia prowadziło do jego odrzucenia na podstawie art. 370 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pozwany zarzucił naruszenie art. 112 ust. 2 i art. 13 ust. 1 w zw. z art. 20 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 130 § 1 k.p.c. stwierdzając, że rozpoznawana sprawa nie jest sprawą o opróżnienie lokalu mieszkalnego lecz sprawą windykacyjną o wydanie nieruchomości lokalowej na podstawie art. 222 k.c., a zatem pozwany prawidłowo obliczył opłatę stosunkową od wartości przedmiotu sporu. Jeżeli Sąd Okręgowy miał inne zdanie, powinien uruchomić procedurę naprawczą przewidzianą w art. 130 § 1 k.p.c. i wezwać pełnomocnika do uiszczenia brakującej opłaty, jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 16 czerwca 2010 r. II UZP 4/10 (OSNP 2011/3-4/38).

W oparciu o powyższe zarzuty wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie ulega wątpliwości, że - wbrew stanowisku skarżącego - rozpoznawana sprawa jest sprawą o opróżnienie lokalu mieszalnego, a nie sprawą windykacyjną, o której mowa w art. 222 k.c. Powodowa Gmina żądała bowiem nakazania pozwanemu opróżnienia i opuszczenia określonego lokalu mieszalnego i Sądy uwzględniły to roszczenie nakazując aby pozwany opróżnił, opuścił i wydał stronie powodowej lokal, zajmowany - jak ustaliły - na podstawie umowy najmu, którą strona powodowa wypowiedziała w oparciu o regulację art. 11 ust. 2 pkt 3 u.o.p.l. Jest to zatem sprawa o opróżnienie lokalu mieszalnego, w której, zgodnie z art. 27 pkt 11 u.k.s.c., pobiera się od pozwu opłatę stałą w kwocie 200 zł, a od zażalenia 1/5 tej opłaty, zgodnie z art. 19 ust. 3 pkt 2 u.k.s.c. Od przedmiotowego zażalenia należna opłata wynosiła zatem 40 zł, a nie 30 zł, jak uznał pełnomocnik pozwanego.

Nie jest również trafne stanowisko skarżącego w kwestii obowiązku Sądu wezwania pełnomocnika do uiszczenia brakującej opłaty. Pomiął on bowiem, że w dniu 19 kwietnia 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy- Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r., Nr 7, poz. 45), która zmieniła między innymi art. 112 u.k.s.c. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy nowelizacyjnej, art. 112 u.k.s.c. w nowym brzmieniu stosuje się z dniem wejścia w życie tej ustawy, a więc od dnia 19 kwietnia 2010 r., co oznacza, że ma on zastosowanie także w rozpoznawanej sprawie.

W stanie prawnym obowiązującym przed zmianą powyższego przepisu, przyjmowano w orzecznictwie, także w powołanej przez skarżącego uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2010 r. II UZP 4/10, że również strony reprezentowane przez zawodowych pełnomocników, które nie uzyskały zwolnienia od opłat sądowych, mają obowiązek wniesienia wymaganej opłaty dopiero na wezwanie przewodniczącego.

Jednakże znowelizowana treść art. 112 ust. 3 u.k.s.c., eliminującego *expressis verbis* zastosowanie w omawianej sytuacji procesowej art. 130 § 1 k.p.c., wskazuje, że ustawodawca przyjął odmienne rozwiązanie. Przepis art. 112 ust. 3 u.k.s.c. nie tylko bowiem wyznacza termin do uiszczenia opłaty w razie

prawomocnego oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, ale jednocześnie wyłącza możliwość wdrożenia przez sąd postępowania naprawczego przewidzianego w art. 130 § 1 k.p.c., co oznacza, że zawodowy pełnomocnik powinien sam obliczyć i uiścić należną opłatę (porównaj między innymi orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2011 r. V CZ 30/11, z dnia 28 września 2011 r. I CZ 86/11, z dnia 9 listopada 2011 r. II CZ 88/11 i z dnia 2 marca 2012 r. II CZ 173/11, niepubl.).

Z tych przyczyn w rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy prawidłowo odrzucił zażalenie bez uprzedniego wezwania pełnomocnika pozwanego do uiszczenia właściwej opłaty od zażalenia, gdyż przepis art. 130 § 1 k.p.c. nie miał zastosowania, natomiast miał zastosowanie art. 112 ust. 3 u.k.s.c., zgodnie z którym pełnomocnik pozwanego miał obowiązek sam wyliczyć i uiścić należną opłatę od zażalenia w terminie tygodniowym od dnia doręczenia mu odpisu postanowienia Sądu drugiej instancji o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych. Ponieważ uiszczona przez niego w tym terminie opłata od zażalenia nie była właściwa, Sąd Okręgowy miał obowiązek odrzucić zażalenie na podstawie art. 370 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Wbrew stanowisku skarżącego, również w sytuacji, gdy pełnomocnik uiścił opłatę błędnie obliczoną, nie ma podstaw do wdrażania postępowania przewidzianego w art. 130 § 1 k.p.c., jeżeli w sprawie ma zastosowanie art. 112 ust. 3 u.k.s.c.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako nieuzasadnione.